

De Bombay

Ik weet niet hoe dat met u zit, maar bij de naam 'Bombay' denk ik over het algemeen aan India. In mijn voorstellingsvermogen is 'Bombay', tegenwoordig Mumbai, een enorm grote en onvoorstelbaar drukke miljoenenstad.

Maar toch; al fietsend door het mooie Westerkwartier, vlakbij de Gronings-Friese grens, kom ik in een soort 'niemandland'. Het landschap is hier bijzonder uitgestrekt en ook dunbevolkt: ik fiets enkel nog langs gehuchten met wonderlijke namen zoals 'Peebos', 'De Eest' en 'Dorp'. En dan, fietsend langs het mooie watertje de Doezumertocht in het verder lege polderland, maakt deze opeens een hoek van negentig graden. Precies in de hoek ligt een grote waterplas. Er loopt een klein weggetje omheen, dat 'Bombaij' heet. Ook op het plaatsnaambordje staat 'De Bombay' (spreek uit: *de Bombaai*).

De Bombay is een streekje dat ooit **De Uithorn** ("de uithoek"; horn= hoek) heette. Die naam verdween echter in de jaren 1960 van de kaart. De Uithorn was de benaming voor een gehuchtje direct ten zuidwesten van de molen Bombay.

De Bombay valt onder Doezum. Dit is ook te zien aan de verkaveling, die in de lengterichting vanuit Doezum loopt.

Het streekje is vernoemd naar de eromheen gelegen polder Bombay, die haar naam weer ontleent aan de vroegere ***schepradpoldermolen Bombay***, die hier in 1878 verrees ter bemaling van deze polder. De Bombay vormde een zelfstandig waterschapje aan weerszijden van de Doezumertocht. De molen ligt op de kruising van de Doezumertocht met het vroegere Kolonelsdiep, die ten oosten van de weg Lutjegast-Grootegast doorloopt langs de Caspar de Roblesdijk.

De molen is er (gedeeltelijk) nog steeds, op plek waar de Doezumertocht de bocht van negentig graden maakt. Ooit kwamen op deze plek de Doezumertocht en het vroegere Kolonelsdiep bij elkaar. Molen 'De Bombay' werd in 1878 opgebouwd om de omliggende polder te bemalen. De onderdelen kwamen uit Zuid-Holland. Het achtkant van deze molen was namelijk afkomstig van een molen bij Moordrecht in de Zuidplaspolder, die daar mogelijk verrees in 1840.

Na een roedebrek in 1931 werd de molen alweer onttakeld. Eerst kwam er een gemaal met ruwoliemotor voor in de plaats, en later in 1958 een elektromotor. De molen heeft er wel nog

decennialang gestaan, trots uitkijkend over het mooie open landschap. De prachtige ligging is niet de enige reden dat de molen niet afgebroken werd: de molen heeft namelijk een, voor Groningen, uniek gietijzeren scheprad. In 1989 werd de molenromp op de monumentenlijst geplaatst vanwege het feit dat dit het enige schepradrestant was van de provincie Groningen.

In 1998 werd de molenromp echter toch verbouwd tot woonhuis. De Molendatabase schrijft: "Hierdoor is de molenromp wel zo grondig aangepakt [...], dat de historische waarde van deze molenromp bijna geheel is vernietigd."

Begin 21e eeuw waren er plannen om een grote waterplas met jachthaven aan te leggen (door een deel van de polder onder water te zetten) en er 500 vakantiewoningen te bouwen. Dit is echter nooit van de grond gekomen.

In de verte de tot woonhuis verbouwde molen 'De Bombay', gelegen aan het water.

Bronnen; Sanne Meijer Onderweg;
Wikipedia

<https://sannemeijeronderweg.nl/de-bombay/>
https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Bombay/